

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

3. Розвиток венчурного капіталу дозволяє розв'язати низку соціальних проблем суспільства, оскільки позитивний ефект від венчурного капіталу проявляється у надвисоких прибутках. А останні виступають додатковим джерелом бюджетних коштів, що й забезпечує соціально-економічний розвиток окремих економічних суб'єктів і країни в цілому.

4. Для активізації використання венчурного капіталу як чинника впливу на структурні процеси в Україні, необхідною є цілеспрямована державна політика сприяння розвитку венчурної діяльності. Одним із інструментів такої політики є розробка нормативно-законодавчої бази венчурної діяльності, а також створення відповідної інноваційно-інвестиційної інфраструктури й розвиток механізму державного регулювання ринку венчурного капіталу.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Беленцов В.Н. Кризис и структурные пропорции в развитии макроэкономической системы / В.Н.Беленцов // Экономика промышленности. – 2008. – № 4 (43). – С. 41-51.
2. Носіков О.М. Інституціоналізація професійної зайнятості населення України /О.М.Носіков // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна. – 2010. №8 (91). – С. 128-133.
3. Дучинська Н.І. Закономірності розвитку структури економіки України за видами економічної діяльності / Н.І.Дучинська, Ю.М.Чайка // Економічний простір: зб. наук. праць. – 2010. – № 43. – С. 54-61.
4. Дучинська Н.І. Структурні особливості інноваційного розвитку економіки України / Н.І.Дучинська, Ю.М.Чайка // Матеріали IV міжнародної наук.-практ. конф. «Сучасні проблеми інноваційного розвитку держави». Дніпропетровськ, 2010. – Т.4. – С. 96-97.
5. Чайка Ю.М. Напрямки дослідження механізму розвитку структури національної економіки /Ю.М.Чайка // Наука молода: зб. Наук. праць ТНЕУ. – 2010. – № 13. – С. 69-72.
6. Чайка Ю.М. Механізми структурного розвитку національної економіки /Ю.М.Чайка // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2011. – № 3. – С. 30-41.
7. Школьник І.О. Взаємодія інститутів фінансового посередництва з реальним сектором економіки / І.О.Школьник, А.Ю.Семіног // Фінанси України. – 2011. – № 1. – С.83-93.
8. Чухно А.А. Сучасна фінансово-економічна криза: природа, шляхи і методи її подолання /А.А.Чухно // Економіка України. – 2010. – № 1. – С. 4-18.
9. Проданова Л.В. Економічне зростання й економічний розвиток: забезпечення сталості економічної системи: Монографія /Л.В.Проданова. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2011. – 400 с.
10. Структурні реформи економіки: світовий досвід, інститути, стратегії для України: Монографія /О.І.Амоша, С.С.Аптекар, М.Г.Білопольський, С.І.Юрій та ін. – ІЕП НАН України, ТНЕУ МОНМС України. – Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2011. – 848 с.
11. Кутрань К.В. Ринок венчурного капіталу: методологія, теорія та особливості функціонування. Автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. економ. наук. – Донецьк: ДонНУ, 2012. – 20 с.
12. Статистичний щорічник України за 2010 рік / За ред. О.Г.Осауленка. – Київ: ТОВ «Август Трейд», 2011. – 560 с.
13. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004-2015 роки) „Шляхом Європейської інтеграції” /Авт. кол.: А.С.Гальчинський, В.М.Гесць, та ін. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004 – 416 с.
14. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article?art_id=47920&cat_id=46017&showHidden=1
15. Рынок венчурных инвестиций: мировые тенденции и российская практика. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [/http://news.kremlin.ru/media/events/files/41d3140f61c68b8bf3b.Pdf](http://news.kremlin.ru/media/events/files/41d3140f61c68b8bf3b.Pdf)
16. УАІБ: Аналітичний огляд ринку ІСІ в Україні 2009 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uaib.com.ua/analituaib.html>

РЕЗЮМЕ

У статті проаналізовано становлення венчурного капіталу як важливішого чинника розвитку структурних процесів у національній економіці України. Доведено необхідність удосконалення інституціональної структури економіки та механізмів управління нею, зокрема необхідність державного регулювання венчурної діяльності.

Ключові слова: венчурний капітал, державне регулювання венчурної діяльності, інноваційна діяльність, соціальний ефект венчурного капіталу, структурний процес.

РЕЗЮМЕ

В статье проанализировано становление венчурного капитала как важнейшего фактора развития структурных процессов в национальной экономике Украины. Обоснована необходимость совершенствования институциональной структуры экономики и механизмов управления нею, в частности, необходимость государственного регулирования венчурной деятельности.

Ключевые слова: венчурный капитал, государственное регулирование венчурной деятельности, инновационная деятельность, социальный эффект венчурного капитала, структурный процесс.

SUMMARY

In this article research the formation of venture capital as impotent factor of development of structural process in national economy of Ukraine. Argued necessary improve the institution structure of economy, mechanisms of management it, necessary of State regulation of venture activities.

Keywords: venture capital, venture capital activity state regulation, innovation activities, venture capital social effect, structural process.

ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО АУТСОРСИНГУ НА РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Дугінець Г.В., к.е.н., доц. каф. міжнародної економіки ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Постановка проблеми. На сучасному етапі свого розвитку Україна веде активний пошук місця і ролі в глобалізаційному процесі з урахуванням основних її порівняльних переваг нашої країни: багатою природно-ресурсною базою, наявних науково-технічного та людського потенціалів. Найбільшими перевагами глобалізації слід вважати створення нової людиноорієнтованої економіки та загальне підвищення ролі людського капіталу в сучасних господарських системах як особливого стратегічного ресурсу. Під цим впливом відбувається помітна трансформація людського капіталу, якій з його внутрішньою здатністю до креативності та створення інновацій стає все більш затребуваним в сучасному суспільстві. З іншого боку, посилення глобалізації вплинуло на виникнення і розвиток нової форми взаємодії, а саме міжнародного аутсорсингу. Таким чином, у зв'язку з можливим позиціонуванням України як у ролі постачальника аутсорсингових послуг, так і в ролі їх замовника, визначення впливу міжнародного аутсорсингу на розвиток людського капіталу в сучасних умовах є досить актуальним питанням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження міжнародного аутсорсингу знайшли відображення в роботах іноземних вчених, а саме М.Аміті, Дж.Брайана, С.Календжяна, А.Шезанова та інших. Нажаль, у вітчизняних наукових виданнях лише незначну кількість статей присвячено дослідженню питань міжнародного аутсорсингу. У свою чергу, еволюція теорії «людського капіталу» отримала розвиток в працях сучасних вчених: Г. Беккера, М. Бляуга, Е.Дж. Долана, Дж. Кендрика, Дж. Коулмена, Дж. Мінцера, Б. Чизвика, Т.В. Шульца. Серед українських науковців, які працюють над розробкою концепції людського капіталу, варто виділити О. Грішнову, Н.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

Голікову, В. Антонюк, В.Гейця, Л.Семів та ін. Між тим слід зазначити, що питанням впливу міжнародного аутсорсингу на розвиток людського капіталу в Україні за умов глобалізації не було приділено належної уваги.

Таким чином, **метою дослідження** є визначення особливостей взаємозв'язку міжнародного аутсорсингу та розвитку людського капіталу в умовах глобалізації.

Викладання основного матеріалу. Сучасний стан світової економіки характеризується високим ступенем економічної взаємозалежності країн, що обумовлено змінами в організаційній структурі світового виробництва, розвитком транснаціональної торгівлі та інвестицій, міжнародного поділу праці і аутсорсингу, наявністю багатонаціональних компаній, тісними інформаційними зв'язками. Слід зазначити, що аутсорсинг та глобалізація - це два процеси, які дуже тісно пов'язані між собою. Аутсорсинг є одночасно інструментом і формою глобалізації світової економіки. Ось уже кілька десятиліть аналітики спостерігають за тим, як розширюються сфери застосування аутсорсингу, виділяючи як позитивні, так і негативні наслідки його впливу на процес розвитку на всіх рівнях: національному, регіональному та глобальному (рис.1).

Аутсорсинг почав поширюватися в 80-ті роки минулого сторіччя - як ефективний спосіб зниження витрат і збільшення прибутковості. В 90-х роках прийшло усвідомлення того, що аутсорсинг - це не тільки спосіб підвищення прибутковості підприємств, але й засіб, який сприяє поглибленню діяльності за рахунок зосередження на основному напрямку й передачі побічних, допоміжних функцій зовнішнім фахівцям. Різні економічні школи по-різному підходять до визначення аутсорсингу. У неокласичній теорії аутсорсинг розуміється як система взаємозалежних і взаємодіючих суб'єктів, відносини між якими визначаються й змінюються в часовому аспекті відповідно до зміни граничних величин, таких як витрати на виробництво товарів та послуг усередині фірми в порівнянні з виробництвом поза нею. У рамках теорії транзакційних витрат аутсорсингові відносини являють собою відносини між економічними суб'єктами, що формуються в процесі їх взаємодії в рамках мережі зовнішніх, аутсорсингових контрактів на основі аналізу транзакційних витрат.

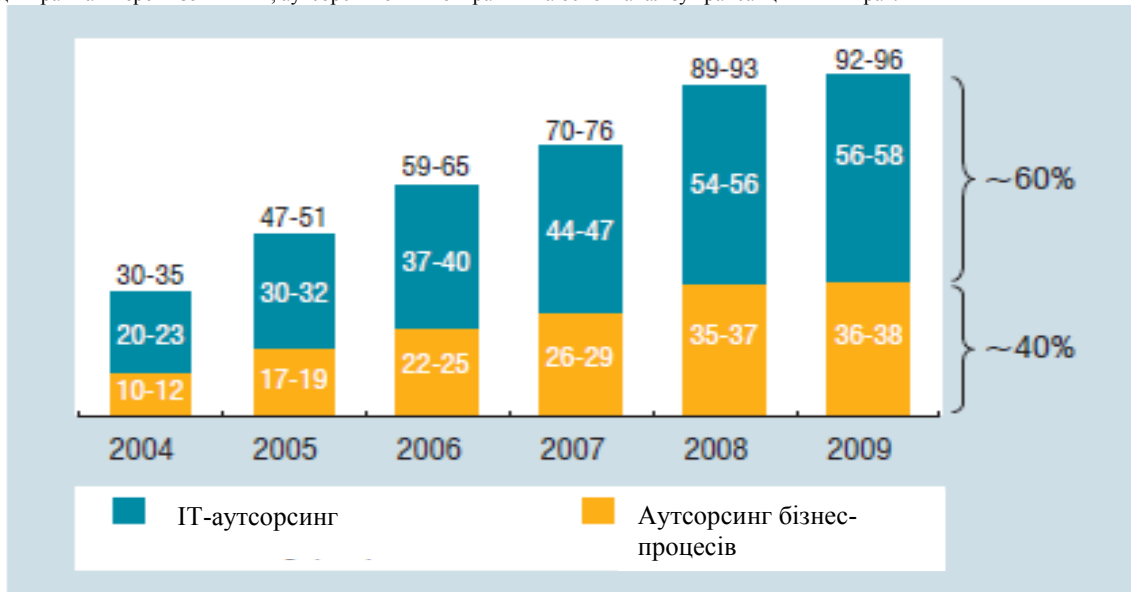

Рис.1. Динаміка міжнародного ринку аутсорсингу за 2004-2009 рр., млрд. дол.[7]

На фоні процесів глобалізації аутсорсинг виходить за рамки окремих національних господарств та набуває нового значення у якості міжнародного аутсорсингу. По суті, міжнародний аутсорсинг - це реалізація порівняльних переваг, при якій відбувається трансформація мотивів застосування аутсорсингу від максимізації ефективності операцій і зниження витрат, за рахунок передачі ряду допоміжних функцій за межі компанії до консолідації та створення стратегічних альянсів, міжнародних мереж на основі використання передових інформаційних технологій, науково-технічних досягнень в галузях. Аутсорсинг зі стратегії управління перетворюється на форму функціонального поділу - кооперації праці на основі високих технологій. При цьому країна, що приймає діяльність по наданню аутсорсингових послуг, виграє за рахунок країни, що виводить послуги в закордонні країни й території, завдяки створенню робочих місць, залученню інвестицій і зростанню валютної виручки. З іншого боку, завдяки міжнародному аутсорсингу фірми можуть скоротити свої витрати, підвищити якість і поліпшити механізми надаваних ними послуг, що підвищує їх конкурентоспроможність, впливаючи на економіку країн, де знаходяться ці компанії.

Міжнародний аутсорсинг може мати кілька форм:

- передача розташованої в іншій країні власній дочірній фірмі або незалежній компанії по субпідряду специфічних завдань або функцій для виробництва продукції або результату послуги в країні базування компанії-замовника;
- передача частини виробничого завдання або функції з метою прискорення її виконання;
- передача замовлення іноземному підприємству, що знаходиться за кордоном, для постачання результату виробництва філії компанії-замовника;
- створення спільного підприємства для надання послуг філіям материнської компанії;
- укладання аутсорсингової угоди з багатонаціональною компанією для підтримки (одержання товарів і послуг) підприємств багатонаціональної компанії в різних країнах («глобальна багатобічна аутсорсингова модель»).

Таким чином, найважливішими причинами застосування міжнародного аутсорсингу є прагнення до збільшення продуктивності праці при зменшенні витрат і бажання сфокусуватися на основній діяльності. Крім того, аутсорсинг дозволяє зменшити терміни виконання робіт, а також полегшує доступ до нових технологій і до спеціального устаткування підприємств-замовників аутсорсингових послуг, що надає можливість ефективно використовувати наявний людський капітал і розвивати його в країнах, де розташовані підприємства-аутсорсери.

Необхідно зазначити, що розгляд еволюції поглядів на людський капітал у межах різних шкіл і напрямків вітчизняної та зарубіжної економічної думки, надав можливість автору класифікувати існуючі теорії людського капіталу регіону відповідно до мети даного дослідження. Визначено, що під поняттям «людський капітал» розуміють не просто сукупність знань, здібностей, якими володіє людина від народження, а придбаний запас знань, умінь, навичок. Причому цей запас доцільно використовувати в тій чи іншій сфері суспільної діяльності, оскільки це сприяє зростанню продуктивності праці і виробництва як окремого підприємства, так й країни у цілому.

В ході своєї еволюції розвиток людського капіталу зазнав значних змін: у доекономічну епоху він носив виключно інстинктивний характер, а формою його суспільної організації була спільна діяльність людей в межах общини; в економічну епоху - розвиток вже мав свідомий характер, що визначається суто егоїстичними інтересами, а різноманітні форми його організації утворюються за умов відокремлення товаровиробників та суспільного поділу праці; у постекономічну епоху - він набуває креативного характеру, який базується на експансії творчості та нововведень. В загальному розумінні розвиток людського капіталу можна вважати процесом безперервного

ПРОБЛЕМИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

повторення “виробництва” самої людини як такої, а також її знань, вмінь, навичок, кваліфікації, тобто створення всього того, що входить до складу людського капіталу та визначає специфіку його функціонування. Причому розвиток людського капіталу у функціональному контексті передбачає інтенсифікацію та підвищення продуктивності діяльності з відновлення сутнісних сил; у структурному – нагромадження вже існуючих та утворення нових елементів людського капіталу; у соціальному – нарощування відносин з оновлення різноманітних здібностей і потреб людини (рис. 2).

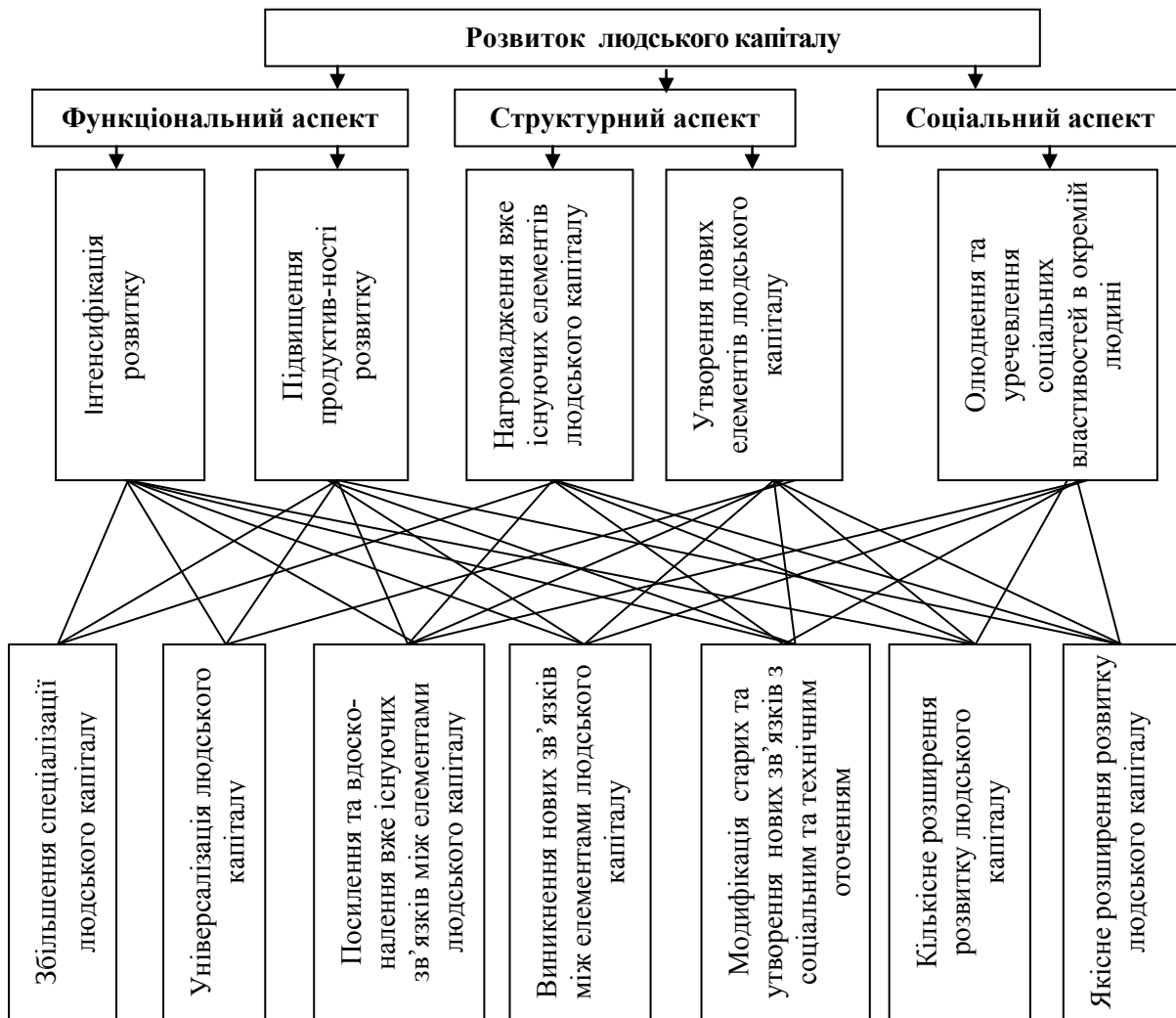

Рис. 2. Розвиток людського капіталу

Слід зазначити, що розвиток людського капіталу у збільшених обсягах призводить до: підвищення рівня спеціалізації або універсализації людського капіталу в залежності від характеру самого відтворення; посилення існуючих та утворення нових зв'язків між елементами людського капіталу; вдосконалення взаємодії носія людського капіталу з соціальним та технічним оточенням.

Формування конкурентоспроможного людського капіталу багато в чому сприяє підвищенню інтенсивності економічного зростання, рівня зайнятості та добробуту населення, розвитку інноваційних галузей і сучасних енергозберігаючих виробництв. Розвиток людського капіталу стає визначальним фактором, що характеризує життєздатність національних господарств і світової економіки в цілому. Слід зазначити, що саме завдяки міжнародному аутсорсингу в країнах, що розвиваються створюються нові робочі місця, що потребують високого освітнього та професійного рівня, збільшується число охочих отримати технічні спеціальності, таким чином стимулюються процеси розвитку людського капіталу країни. У країни, що розвиваються, переносяться відділи з розробки нової продукції. Серед нових індустріальних країн найбільше число НДДКР-організацій розміщено в Сінгапурі, на Тайвані, в Індії і в Китаї. Таким чином, відбувається становлення інноваційної інфраструктури, що визначає нову якість економічного зростання країн. Стратегія підйому продуктивних сил за рахунок науки і освіти збільшує можливість великих країн, що розвиваються в науково-технічних інноваціях і підтримує розвиток людського капіталу країни. Компанії великих країн, що розвиваються, знаходячи новий потенціал, знання та навички міжнародного співробітництва, виходять на світовий ринок, стають учасниками стратегічних науково-технічних і виробничо-збутових альянсів, реалізуючи інноваційні проекти в глобальному масштабі.

Стрімке зростання інноваційної активності, розвиток наукоємного сектору в промисловості призводить до експортної орієнтації сектору виробництва наукових знань. Так, більшість компаній ряду країн Азії стають лідерами сучасного глобального інноваційного бізнесу, та самі починають поширювати інноваційну діяльність за кордон. Нові індустріальні країни, володіючи працездатними кадрами, що прагнуть до знань, формують новий науково-технічний вектор розвитку, змінюючи і збільшуючи інноваційний потенціал світової економіки.

Таким чином, міжнародний аутсорсинг пов'язаний із залученням країн, що розвиваються, до сфери активного науково-технічного розвитку, їх інтеграцією в інноваційну сферу світової економіки, що в результаті призводить до розвитку людського капіталу, підвищення його якості. В цілому аутсорсинг - це нова форма розвитку виробничо-економічних відносин, орієнтованих на інтеграцію і заміну товарних зв'язків виробничо-функціональними. Отже, можна говорити про формування мобільної адаптивної міжнародної та геопланетарної мережі, що прискорює розвиток економічної глобалізації в сучасному суспільстві.

Що стосується нашої країни, то дослідження статистичних даних показує, що за останні роки Україна, без сумніву, стала найбільш привабливою цілком для міжнародного аутсорсингу в [Східній Європі](#) (рис. 3).

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

Рис. 3. Обсяги ринку міжнародного аутсорсингу в Україні, млн. дол.[8]

В даний час Україна утримує свої позиції серед найбільш привабливих розгалужувачів аутсорсингу і, безумовно, просувається до верхньої частини списку. Так, за даними аналізу «Щорічної Глобальної Аутсорсингової Доповіді GS100», Україна знаходиться на 11-му місці в Топ-20 переліку найбільших світових центрів по кількості задіяних у галузі людей. Також, Україна є першою у списку серед країн Центральної і Східної Європи, випереджаючи Росію, Білорусію і Польщу[8].

Дані, наведені на рис. 3, ілюструють конкурентні переваги українського ринку ІТ спеціалістів, які полягають, перш за все, у чисельності професіоналів з вищою освітою (більше 16000 ІТ-фахівців, що мають ступінь бакалавра і близько 14000 ІТ-фахівців, що мають ступінь магістра щороку випускаються з українських ВНЗ), а також добре розвиненій науковій та освітній базі.

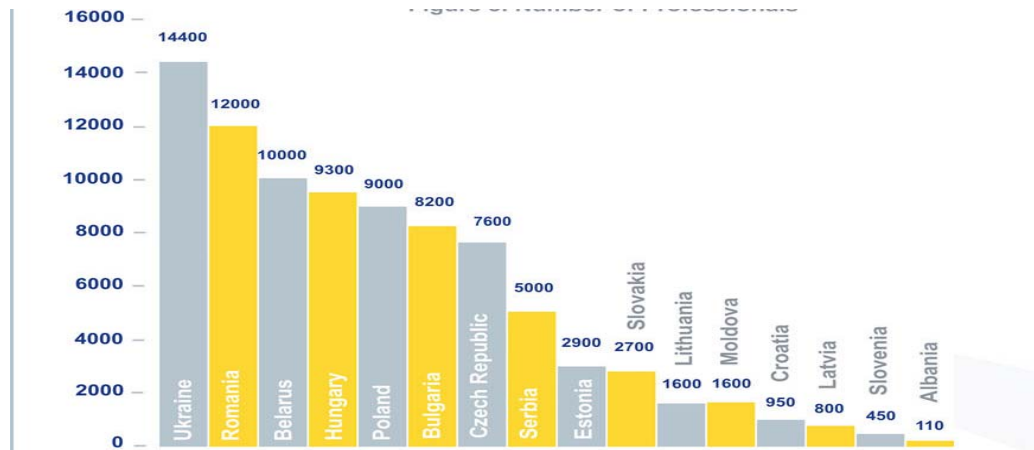

Рис. 4. Кількість професіоналів в країнах Центральної та Східної Європи, 2008 р. [9]

Але, незважаючи на наявний людський капітал, розвитку міжнародного аутсорсингу в Україні заважають дві основних перешкоди: недооцінка потенційними замовниками можливостей країни й серйозні інституціональні бар'єри. У громадській думці склалося тверде переконання, що, ~~як~~ оскільки ці проблеми не знаходяться в компетенції окремих компаній, їх не можна вирішити без активного державного втручання. У світовій практиці є прецеденти, коли саме дії держави мали вирішальне значення для старту прискореного розвитку міжнародного аутсорсингу, однак підприємцям не варто применшувати й власні можливості. На наш погляд, українські компанії мають непогані шанси пришвидшити вирішення проблем за рахунок об'єднання своїх зусиль, адже це дозволить ефективніше формулювати й відстоювати спільні інтереси, що в свою чергу дозволить розвивати людський капітал країни, в якій розташовані підприємства-аутсорсери. В свою чергу більш освічена робоча сила успішніше адаптується до технологічних, інституційних і соціальних зрушень, активніше включається в освоєння нових знань і навичок, швидше реагує на досягнення науково-технічного прогресу і раніше починає впроваджувати їх у своїй практичній діяльності.

Висновки. В сучасних умовах посилення процесів глобалізації міжнародний аутсорсинг відображає нові процеси і відносини, зумовлені тенденцією до геопланетарної взаємодії та інтеграції. Це стає способом міжнародної передачі інновацій та зростання інноваційної активності національної та світової економіки, що в свою чергу призводить до підвищення якості людського капіталу країни, яка виступає в якості аутсорсера. Слід зазначити, що Україна має всі передумови щоб зайняти гідне місце на ринку гравців міжнародного аутсорсингу та за рахунок цього отримати всі переваги науково-технічного розвитку і інтеграції в інноваційну сферу світової економіки. Зазначені процеси в умовах глобалізації набувають системного характеру і це потребує проведення подальших більш ґрунтовних досліджень.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Грішнова О.А. Формування людського капіталу в системі освіти і професійної підготовки: автореф. дис. на здобуття ступеня докт. екон. наук / О.А. Грішнова. — К.: «НАН України; Рада по вивченню продуктивних сил України», 2002. — 36 с.
2. Голікова Н.В. Людський капітал як фактор зростання та розвитку економіки: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. екон. наук / Н.В. Голікова — К., 2004. — 30 с.
3. Людський потенціал: механізми збереження та розвитку: Монографія / НАН України, Ін-т економіки пром-сті / [О.Ф. Новікова, О.І. Амоша, В.П. Антонюк та ін.] — Донецьк, 2008. — 468 с.
4. Гесць В.М. Інноваційні перспективи України / В.М. Гесць, В.П. Семиноженко. — Харків: Константа, 2006. — 272 с.
5. Людський потенціал економіки України: Монографія [О.В. Стефанишин] — Львів: Видав. центр ЛІУ ім. І.Франка, 2006. — 315 с.
6. Регіональна політика: людський вимір: монографія / Л.К. Семів — Львів: ІРД НАН України, 2004. — 392 с.
7. Everest Research Institute [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.everestresearchinstitute.com>

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ СТРАНАМИ ЮГО-ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В РАМКАХ ЧЕРНОМОРСКОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА И ГУАМ

- Ukrainian IT Industry to Keep on Growing in 2012-2013 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://itonews.eu/ukrainian-it-industry-to-keep-on-growing-in-2012-2013/>
- Central and Eastern European Outsourcing Association [Электронный ресурс]. – Режим доступа: / <http://ceeoa.org/>

РЕЗЮМЕ

У статті наведено результати дослідження впливу міжнародного аутсорсингу на розвиток людського капіталу в умовах глобалізації. Визначено, що в сучасних умовах посилення процесів глобалізації міжнародний аутсорсинг стає способом міжнародної передачі інновацій та зростання інноваційної активності національної і світової економіки, що в свою чергу призводить до розвитку людського капіталу країни, яка виступає в якості аутсорсера.

Ключові слова: міжнародний аутсорсинг, людський капітал, глобалізація.

РЕЗЮМЕ

В статье приведены результаты исследования влияния международного аутсорсинга на развитие человеческого капитала в условиях глобализации. Определено, что в современных условиях усиления процессов глобализации аутсорсинг становится способом международной передачи инноваций и роста инновационной активности национальной и мировой экономики. Это свою очередь приводит к развитию человеческого капитала страны, которая выступает в качестве аутсорсера.

Ключевые слова: международный аутсорсинг, человеческий капитал, глобализация.

SUMMARY

In the article there are research results of international outsourcing influence on human capital development in the order of globalization. It was determined that because of globalization outsourcing strengthening processes the outsourcing itself becomes a way of international innovations transfer and a way of innovative activity of national and world economy growth. This leads to develop of human capital of the country outsourcer.

Keywords: international outsourcing, human capital, globalization.

ГЛОБАЛЬНАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ ЕВРОПЕЙСКОГО СТРАХОВОГО РЫНКА

Житомирский Ю.М., заместитель Председателя Правления ЗАО СК «Кремень», депутат Калининского районного в г. Донецке совета

Актуальность темы исследования. Международный опыт свидетельствует, что страхование в рыночной экономике является эффективным способом защиты всех субъектов рынка и каждого отдельного собственника, важным фактором стабильности общественного производства, непрерывности и бесперебойности воспроизводственного процесса, одним из главных источников привлечения инвестиционного капитала в национальную экономику.

Цель исследования состоит в оценке развития европейского рынка страховых услуг в контексте влияния глобального финансового кризиса.

Отдельные аспекты теоретико-методологического обоснования сущности страхования и страхового рынка рассматриваются в работах таких западных специалистов, как В. Берг, А. Вагнер, Дж. Глаубер, С. Макки, А. Манес, П. Мюллер, В. Нордхаус, К. Пфайффер, М. Ротшильд, П. Самуэльсон, Дж. Стиглиц, В. Хаасен и др.

Основная часть. Особенностью страхового рынка ЕС является его регулирование на основе Директив, принятых всеми членами ЕС, и одновременно на основе национального законодательства стран ЕС. Процессы глобализации оказывают значительное воздействие на страховой сектор в ЕС. Здесь большое значение имеют крупные потоки капиталов, страхование которых является базой формирования и основной функцией СТНК.

Европейский страховой рынок является крупнейшим в мире, на его долю приходится 40% от общего объема мирового страхования. Общий объем валовых премий на европейском страховом рынке увеличивался в среднем на 3% в год в течение последних десятилетий (рис. 1). Премии распределены следующим образом: на жизнь приходится 61%; на недвижимость и несчастные случаи – 29%; на здравоохранение – 10%.

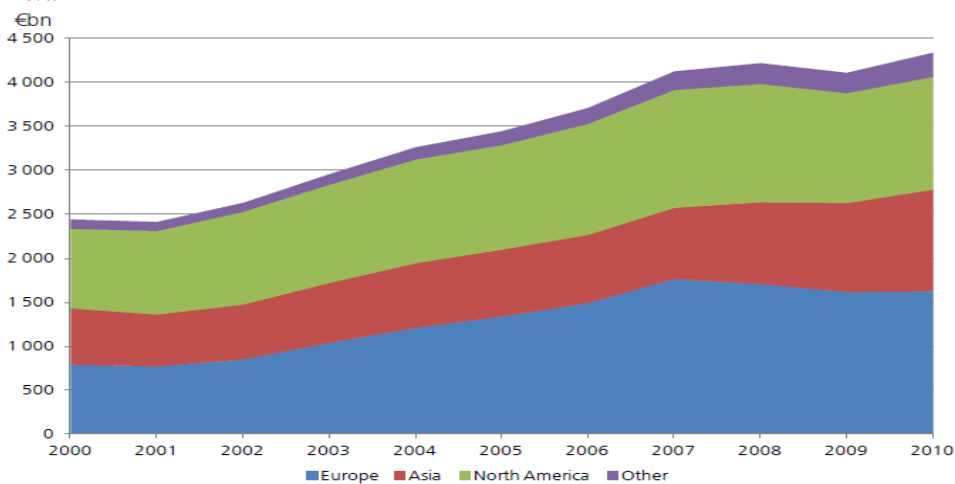

Рис. 1. Динамика выплат страховых премий в мире с 2000 по 2010 гг. (млрд. евро США) [5,7]

Если рассматривать страховые премии по странам Европы, то лидерами являются Великобритания, Франция, Германия и Италия. Проанализировав динамику страховых премий, нужно отметить, во-первых, неравномерность изменения темпов развития страхового рынка по этому показателю.

В 2003 году произошло незначительное падение темпов сбора страховых премий по страхованию жизни, а с 2004 года начинается позитивная тенденция динамики страховых премий и продолжается она до 2007 года. Самые высокие темпы роста страховых премий по этому виду страхования наблюдались в 2007 году. Это обусловлено быстрым экономическим ростом, бумом на фондовом рынке и спросом на накопительное страхование, изменениями в регулировании и высоким налогообложением страховой деятельности. Объем премий значительно уменьшился вследствие влияния мирового финансового кризиса. Финансовый кризис серьезно повлиял на экономику стран ЕС с осени 2007 года. В 2008 году рост ВВП в ЕС составил 0,7%, этот показатель сократился на 4% в 2009 году.

Финансовый кризис и обвал на рынке ценных бумаг повлиял на рост страховых премий. Больше всего влияния ощутили премии по страхованию жизни. Впервые, начиная с 1980 года, после многих лет стабильного роста в 2008 году объем мировых и европейских